

ทริปดูนกคอยอ่างขาง – คอยกลาง เชียงใหม่

9-12 ก.พ.2556

คณะเรามีเวลาสั้นๆ ช่วงวันหยุดตรุษจีนแค่ 3 วัน หลังจากเดินทางถึงเชียงใหม่ในเย็นวันเสาร์ที่ 9 ก.พ. คุณตุ๋ รัฐพล ไกล่ชิด Bird Leader ไปรับที่สนามบินแล้วพาไปไหว้พระที่วัดพระสิงห์ วัดที่มีพระพุทธรูปศิลาหินีคุบ้านคูเมืองพร้อมพระอุโบสถสถาปัตยกรรมชิ้นเอกของชาติ

ไหว้พระขอพรสบายอกสบายใจแล้วไปรับประทานอาหารเย็นแสนอร่อยในคลับเฮาส์บรรยากาศเทพๆ แต่คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของศิลปะแบบล้านนา อิมหน่าสำราญดีแล้วก็พากันไปเดินถนนคนเดินที่วิวาลัยชักซ้อมก่อนเดินจริงในวันรุ่งขึ้น แต่ความที่คนเบียดเสียดกันมากจึงออกจะสะบักสะบอมอยู่สักหน่อย ค็นนั้นคณะเราหลับเป็นตาย 7 โมงเช้ารีบกระดุ้งลุกจากที่นอน ออกเดินทางมุ่งหน้าดอยอ่างขาง แต่เนื่องจากกว่าจะไปถึงดอยอ่างขางก็บ่ายๆ แล้วซึ่งจะไม่มีนกออกมาหากินให้เราเห็น คุณตุ๋จึงแวะรายทางเก็บเล็กผสมน้อยให้เราได้นกพอเรียกน้ำย่อยแถวแม่เหียะก่อนนับได้ 28 ตัว เช่น เหยี่ยวชิตรา ยอดหญ้าออกดำ ตะขาบทุ่ง อีเสือ บั้งรอกใหญ่ เค้าดินทุ่งใหญ่ อีล้า เค้าโง่ กิ่งโคลงเกลบหัวเทา กิ่งโคลงคอดำ ฯ

ตกบ่าหลังจากผ่านโค้งภูเขาหลายสิบโค้ง แต่คุณสมบัติ (คนขับรถตู้) ซึ่งโชวีฝีมือขับได้
อย่างนุ่มนวลปลอดภัยเราก็ถึงดอยอ่างขาง คณะเราโดดลงความหนาทันที คุณต๋วยิงนก
ด้วยกล้องเทเลสโคปให้เราเห็นกันจะจะตลอดเวลาแทบไม่มีเว้นวรรค ซึ่งนับเป็นความสามารถ
เฉพาะตัวที่หาตัวจับยากที่เป็น **Bird Leader** ที่ตาไว หูไว หนวกเก่ง **identify** ชนิดนก
ได้แม่นยำสมกับเป็นอดีตแชมป์ดูนกประเทศไทยหลายสมัย ทั้งตั้งกล้องสโคปได้ไวมากทำให้
ลูกทัวร์เห็นนกได้ทันก่อนที่นกจะบินไป ขณะเดียวกันก็เปิดหนังสือคู่มือดูนกอย่างชำนาญซึ่งรูป
นกพร้อมข้อมูลทันทีเป็นการยืนยันว่าไซ้หนักตัวนั้นแน่ๆไม่ได้ดำน้า ..555...ที่อ่างขางช่วงบ่าย
เราได้นก **18** ชนิด เริ่มจาก แสงแซวสีเทา กระจัดหางขาวใหญ่ กระทาบป่าไผ่

พญาไฟแม่เสลียง พญาไฟใหญ่สีแดง พญาไฟใหญ่สีเหลือง ปอดหัวไขนกันเหลือง
ปอดหัวตาขาว ปอดหงอนปากหนา เต้าดินสอ จับแมลงสีฟ้า อีเสื้อหัวดำ

หัวขวานด่างหัวแดงอกลาย สีวะปีกสีฟ้า ฯ

ค่านีเราหลับอย่างสุขสบายที่อ่างขางเนเจอร์รีสอร์ท ...

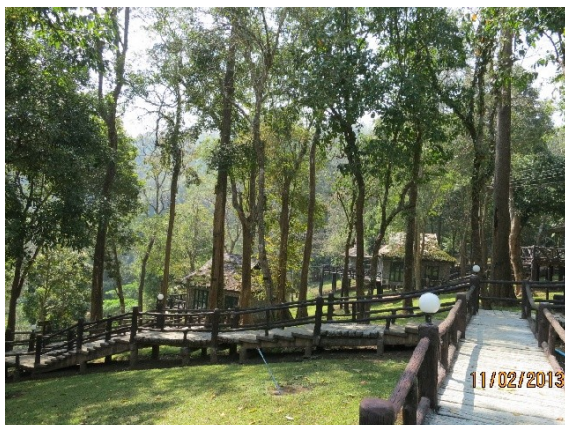

เข้ามิด พวกเราเก็บนกที่อ่างช้างซึ่งพวกเรามาดูไม่ทันเมื่อวานได้อีก 5-6 ชนิด เช่น
 ปีกลายตาขาว ไต่ไม้ใหญ่ แฉงแขวหางบ่วงเล็กที่บินร่อนลมอย่างสง่างามผ่านหัวเราไปช้าๆ
 จากนั้นก็มุ่งหน้าเดินทางสู่ดอยกลาง สถานที่ดูนกที่ตอนนี้อยู่ทในหมู่บ้านกุดนุก เราขับ
 รถผ่านภูเขาสลับซับซ้อนลดหลั่นกันเป็นทิวเทือก แสงอาทิตย์ยามเช้าอาบพุ่มไม้สีเขียวอ่อน
 เขียวแก่และไล่ด้วยสีส้มแกมน้ำตาลของยอดใบอ่อน สภาพป่าที่ดอยกลางยังดูอุดมสมบูรณ์ซึ่ง
 เราหวังใจเล็กๆว่าถ้ายังมีการบุกรุกป่ากันอย่างต่อเนื่อง ก็อีกไม่นานหรอกความสวยงามนี้
 ก็จะกลับกลายเป็นอดีตเอาไว้เล่าขานเท่านั้น

สำหรับกิจกรรมดูนกและถ่ายภาพนกอาชีพในขณะนี้มหาวิทยาลัยทงจัดเอามาใช้กัน
 อย่างน่าตกใจ ทั้งเอาอาหารนก หนอนมาล่อทุกวัน เปิดเทปเสียงนกดังลั่น ตั้งกระโจมส่อง
 นกมากมาย ทำกันเป็นอุตสาหกรรม ส่งผลให้พฤติกรรมนกผิดไปจากปกติธรรมชาติ คนที่มา
 จับนกไปขายก็มาหามาจับได้ง่ายขึ้น ชำร่วยชาวบ้านบางส่วนก็นิยมยิงนกไปบริโภคชนิดกะ

เอาให้หมดป่า ทำให้นึกถึงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องพระมหาชนกที่
ราษฎรของพระองค์พากันเก็บผลมะม่วงจากต้นมะม่วงซึ่งมีรสชาติอร่อย แต่เก็บทีละน้อยไม่
ทันใจก็โค่นต้นลงมาแย่งชิงผลมะม่วงกัน สุดท้ายก็คือไม่มีมะม่วงให้กินอีก ทางราชการ
หน่วยงานต่างๆ ผู้ว่าราชการจังหวัด อบจ. อบต. ทั้งหลายเจ้าขา ช่วยกรุณาลงมาดูกันบ้าง
เถิด ช่วยกันคนละไม้ละมืออนุรักษ์แบบบูรณาการ ของบประมาณมาพัฒนาให้ถูกต้องตาม
หลักวิชา และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนบริโภคทรัพยากรอย่างยั่งยืน พอเพียงพอดีพอดี เก็บ
ไว้ให้ลูกหลานกันบ้าง อย่าจ้วงเอาจ้วงเอาจนประเทศจะไม่เหลืออะไร การท่องเที่ยววันนี้
ทำรายได้ให้ประเทศเป็นกอบเป็นกำในอนาคตก็จะเป็นอดีตที่ชนรุ่นหลังได้แต่นั่งชมชื่น คุณดู
บอกว่าที่จังหวัดน่านบ้านเกิดเมืองนอนเดี๋ยวนี้ก็แทบไม่มีนกให้ดูแล้ว เพราะป่าถูกทำลายไป
มาก เมื่อไม่มีป่านกก็ไม่มีที่อยู่ มูลนกที่มีเมล็ดพันธุ์พืชปนอยู่ก็ไม่มีที่จะกระจายลงดินให้งอก
งามเป็นป่าขึ้นมาอีก ความแห้งแล้งมาเยือนแทนที่ ต้นน้ำลำธารก็ต้องแห้งเหือด แล้วใคร
เล่าที่จะต้องเดือดร้อนเพราะไม่มีน้ำใช้ หรือไม่ก็เดือดร้อนเพราะไม่มีป่าคอยซับน้ำป้องกันน้ำ
ท่วม รัฐต้องเสียเงินก็ همینก็แสนลำบากมาเยียวยา และก็อีกนั่นแหละ เงินเอามาจากไหน
ก็ภาษีอากรเราๆท่านๆนี่แหละ ถมเงินทั้งกันทุกปีๆนับว่า น่าเสียดายมาก ภาษีอากรแทนที่จะ
ได้มาพัฒนาประเทศ พัฒนาคุณภาพชีวิตก็มาหมดกับน้ำท่วมน้ำแล้งซ้ำซากเป็นกระแฉกกันร่ว
กันอยู่นี้แล้ว ... เอ้า ! เราดูนกของเรากันไปดีกว่า ..

ตกปายที่ดอยผ้าห่มปกก่อนเข้าที่พัก ห้วยแม่ใจ เราได้นกมาอีก **16** ชนิด

ร่อนมาให้ดูตัวแรก คือ ปรอดทอง ตามด้วยปรอดเหลืองหัวจุก ตีทอง กาฝากปากหนา กาฝากกันเหลือง เขี้ยวผึ้ง หางรำดำ ตีดก้มเหลือง อีแพรดท้องเหลือง กะลิงเขียดสีเทา กระจัดขาวหางเล็ก กระจัดแถบปีกสีส้ม เขี้ยวภูเขา เขี้ยวทะเลทราย กระทาป่าไผ่ แชนงแซวเล็บเหลือง นกมูม ฯ

เข้ามิดตีห้าครึ่งเราออกเดินทางเก็บนกกันอีก ที่ดอยลงเราได้นกหายากอีกคือ เต๋วแร้วใหญ่หัวสีน้ำตาลตัวอ้วนๆเดินออกมาจากพงต้นไม้รกๆคุ้ยหาหนอนกิน นกชนิดนี้มีที่ดอยลงและประชากรร่อยหรอเต็มที คุณผู้บอกว่าเป็นนกที่หา কিনตอนเข้ามิด และมาแค่ตอนเช้าปายๆเย็นๆจะไม่ออกมาอีก นับเป็นบุญตาของพวกเรา นอกจากนี้ก็มี กระวางหัวแดง

กระวางอกลาย ปรอดหัวตาขาว ปรอดลาย คอทับทิม ระวังไพรสีน้ำตาล โพระดกคางเหลือง โพระดกคอสีฟ้า โพระดกหัวสีเขม่า ปากนกแก้วหัวเทา กระทาป่าไผ่ ไต่ไม้ใหญ่ พอได้เวลา **10** โมงเช้าต้องเดินทางกลับ ระหว่างแวะทานข้าว ได้นกเขี้ยวชิดรา เต๋าลมหลังเทา กินปลีสีม่วง เข่นน้ำหลังเทาตบท้าย รวมตลอด **2** วันครั้งนี้พวกเราได้นกเฉพาะถิ่นและนกหายากกันได้ครบ

ทริปนี้เป็นทริปสบายๆไม่เร่งรีบไม่เหนื่อยมาก ทั้งยังได้ปรัชญาข้อคิดในการดำเนินชีวิตซึ่งคุณตุ๋และคุณแจน (ภรรยา) กำลังช่วยกันสร้างครอบครัวอุดมคติที่จะดำเนินชีวิตอย่างเคารพธรรมชาติ รักษากฎกติกา มารยาทธรรมชาติพอดีพอเพียงเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติไว้เพื่อชนรุ่นหลังเท่าที่จะทำได้

ขณะนี้เราไม่ได้มาแค่เห็นนกแต่เรายังได้จิตสำนึกที่คุณตุ๋ฝากฝังพวกเราด้วย
อยากให้คนอื่นได้มาเที่ยวมาดูนกกับคุณตุ๋คุณแจนอย่างคณะเราบ้างเพื่อที่จะ
ได้ช่วยกันสานต่อ

ให้ประเทศเรามีวันข้างหน้าสดใสยังยืนต่อไป

สมพร ตงพิพัฒน์ เขียน

สุขจันทร์ พงษ์ประไพ ถ่ายภาพ